

A. Monticelli, *Zee-egels*, 1858 - Museum Boymans

Monticelli's dood in zijn brieven op die andere kanten gewezen heeft, met name op de vele bloemstukken,² die zijn eigen zonnebloemen e.d. zouden beïnvloeden. Ook deze „ontmoeting” zal wellicht menigeen zonderling voorkomen. Wat kon de goed geconserveerde, levenslustige schoonheidsminnaar den tragischen, eeuwig gedesillusioneerden zoeker, den levens-ontvluchter Van Gogh te zeggen hebben? Beteekent een bloemstuk van Monticelli niet slechts een zuiver picturaal „geval”, een van Van Gogh daarentegen niet het symbool van Vincent's vruchteloos streven naar het licht dat het heil der menschheid zal zijn? Het is in dezen altijd gevaarlijk te veel van iemands leven af te weten en te veel in alles wat de schilder gewrocht heeft een voorbode te zien van zijn tragisch einde. Want leest men het derde deel der verzamelde brieven nauwkeurig, dan blijkt het dat Van Gogh zijn geestelijke aberraties veeleer toeschrijft aan overspanning, aan het klimaat, aan slechte en eenzijdige voeding, dan aan een teleurgesteld-zijn in de menschheid en de tragiek